

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי
אגף לקויות למידה והפרעת קשב

התאמות בדרכי היבחנות לתלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב במקצועות רבי מלל
במקצוע מדיה (תקשורת)

התהליכים הנוגעים בהיבטים השונים בטיפול בתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב מצריכים התערבות וסיוע בתהליכי למידה, והם ביטוי לעידן שבו ההתערבות, הטיפול וההתקדמות של התלמיד קודמים לשימוש בהתאמות בדרכי היבחנות. לשם כך נדרשת התארגנות מערכתית ועבודת צוות סדירה בכל הקשור לטיפול בתלמידים אלו.

מסמך זה כולל שני חלקים

א) היערכות בית ספרית לתהליכים הנוגעים בטיפול בתלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב, המצריכים התערבות וסיוע בתהליכי למידה ובדיקת נחיצות והגשת בקשה למתן התאמות בדרכי היבחנות.
ב) הנחיות ליישום ההתאמות בדרכי היבחנות במועד חורף וקיץ תשפ"ג.

חלק א

היערכות, בדיקה ובקרה לקראת בחינות הבגרות (יש להתעדכן מידי שנה בחוזר הנהלים של אגף לקויות למידה):

התאמות בדרכי היבחנות לתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב נועדו לפצות על קשיים ממקור נוירולוגי, הגורמים להפרעת למידה שאינה מאפשרת את הבעת הידע הקיים. ההתאמות מאפשרות לתלמידים אלו לעקוף את תחומי הקושי ללא המגבלות הנובעות מהלקות ולתת ביטוי הולם לידיע שרכשו. יחד עם זאת, אם אובחנה אצל התלמיד לקות למידה, אין משתמע בהכרח, כי קיימת הפרעת למידה. מרבית התלמידים יצליחו ללמוד ולהתקדם ולהביע את ידיעותיהם בעזרת האסטרטגיות ודרכי פיצוי שרכשו ולא יזדקקו לשימוש בהתאמות בדרכי היבחנות.

כאשר המורה מזהה פערים בין הידע שהתלמיד רכש לבין יכולתו לבטא את הידע, חשוב לקיים היוועצות בצוות המקצועי ולתכנן עבור התלמיד תכנית התערבות שתאפשר למידה עצמאית באמצעות הקניית אסטרטגיות למידה, ארגון ותכנון.

אם לאחר ההתערבות שינון והתנסות עדיין עולה שאלה בדבר נחיצות ההתאמות בדרכי היבחנות, ניתן לבדוק זאת לאחר שקיימת הסכמה בצוות כי:

- קיים ידע בתחום הדעת
- השערת הצוות היא כי אין מקור אחר המעכב את הבעת הידע
- זוהו נקודות החוזק ואין בהם בכדי לסייע לתלמיד לעקוף את הקושי בהבעת הידע
- התלמיד עבר התערבות הכוללת משוב ובקרה ועדיין אינו מצליח להביע את ידיעותיו
- מבחן ללא התאמות אינו מאפשר את הבעת הידע

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי
אגף לקויות למידה והפרעת קשב

חלק ב

התאמות בדרכי היבחנות הקיימות במקצוע: מדיה (תקשורת) בשאלונים: 56283

- התאמות המתייחסות לשינויים בתנאי הבחינה: הארכת זמן בשיעור 25%, הגדלת שאלון הבחינה.
- התאמות המתייחסות לשינויים בתנאי הבחינה, דרך ההצגה, במתן תגובה ובתוכן: השמעת שאלון הבחינה, הקלדת תשובות הבחינה על גבי מחשב, בחינה בעל פה, מבחן מותאם.
- מבחן בע"פ - ההתאמה מיושמת על ידי מורה המקצוע שאושר לבחון בעל פה ושאינו המורה של התלמיד, ומאושר במאגר בוחנים ומעריכים של המרבי"ד.

שאלון 56283 לא מיושם במערכת ה-i-Test, ולכן יישום ההתאמות השמעה/הקלדה יתבצע על ידי גורם אנושי. תלמידים שאושרה להם התאמה של השמעה ייבחנו באמצעות הקראת שאלון. תלמידים שאושרה להם התאמה של הקלדה ייבחנו באמצעות הכתבה לבחון נייטרלי.

מבחן מותאם

זהו מבחן מותאם לתלמידים עם הפרעת למידה ספציפית המקשה על התלמיד לענות על המבחן במלואו או הפוגעת באיכות התשובות. שאלון הבחינה המותאם הוא השאלון הרגיל וכולל שינויים בכללי המענה כגון הפחתת סעיף או הגדלת בחירה. הבחינה מתבצעת על גבי טופס הבחינה הרגיל המוגש לכלל התלמידים ובאותו חדר. שימו לב! הבחירה בבחינה מותאמת לא תאפשר להפחית מחומר הלימוד לבחינה. לכן, תלמידים שאושרה להם היבחנות במבחנים מותאמים במקצועות רבי מלל על ידי הוועדה המחוזית/במסגרת התכנית "מלקויות ללמידה", ילמדו את כל החומר הנדרש לבחינות הברורות במהלך השנה.

להלן אופן המענה על המבחן מותאם במקצוע: תקשורת בשאלון: 56283

<u>פרק הבחינה</u>	<u>כללי המענה לכלל התלמידים</u>	<u>כללי המענה לתלמידים שאושרה להם התאמה של מבחן מותאם</u>
פרק א	2 שאלות מתוך ארבע - 40 נקודות	שאלה 1 מתוך 4 - 30 נקודות
פרק ב תרבות / ניו מדיה	שאלה 1 מתוך 2 - 20 נקודות	שאלה 1 מתוך 2 - 30 נקודות
פרק ג שאלת עמ"ר	שאלה 1 מתוך 2 - 20 נקודות	שאלה 1 מתוך 2 - 20 נקודות
פרק ד שאלות קצרות 4 מתוך 8	4 שאלות קצרות מתוך 8 - 20 נקודות	3 שאלות קצרות מתוך 8 - 20 נקודות

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי

אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

אגף לקויות למידה והפרעת קשב

ההתאמות שתאושרנה בוועדה (בית ספרית/מחוזית/ערר/ מערך מל"ל שבשפ"ח) עבור התלמיד, יהיו תקפות בהתאם למצוין באישור ובכפוף לנהלי האגף ללקויות למידה המתעדכנים מידי שנה. תוקף האישור הינו עד תום לימודיו של התלמיד בתיכון ועד גיל 25.

היבחנות במבחני בגרות פנימיים:

בבחינות הבגרות הפנימיות בכיתה י"א - עבור תלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב שאושרו להם ההתאמות בוועדה מחוזית/ במרכזי מל"ל - המבחנים הפנימיים יתקיימו בהתאם לנהלים ולאופן הביצוע בבחינות הבגרות החיצוניות.

קישורים:

[נהלים להתאמות בדרכי היבחנות](#)

[מסמך "יישום התאמות בדרכי היבחנות בבחינות הבגרות לתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב"](#)

[חוברת "מלקויות ללמידה- התוכנית המערכתית"](#)

[חוברת "מודל התגובה להתערבות"](#)

[אתר מפמ"ר](#)

בהצלחה רבה!

הילה אהוד מור חיים

מפקחת, ממונה על מערך האבחון וההתאמות

אגף לקויות למידה, שפ"י

מפמ"ר מדיה (תקשורת) ד"ר איבנה רטנר

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי
אגף לקויות למידה והפרעת קשב

יצירת קשר:

לכל שאלה בנוגע לאיתור, התערבות וטיפול בתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב, ניתן לפנות למדריכים המרכזים המחוזיים בתחום לקויות למידה:

מחוז	שם המדריך/ה	כתובת ליצירת קשר
מחוז ת"א	גב' רחלי פריד, מדריכה מרכזת מחוזית ומרכזת וועדות התאמה מחוזיות	rachelifr@education.gov.il
מחוז מרכז	גב' חווה פלדמן, מדריכה מרכזת מחוזית ומרכזת וועדות התאמה מחוזיות	havafe@education.gov.il
מחוז צפון	גב' אדית ורדי מרכזת וועדות התאמה מחוזיות גב' דנה בן צבי, מדריכה מרכזת מחוזית	aditva@education.gov.il
מחוז חיפה	גב' רויטל לירן-חנוני, מדריכה מרכזת מחוזית ומרכזת וועדות התאמה מחוזיות	revitalha@education.gov.il
מחוז ירושלים + מנח"י	גב' אתי דבש, מרכזת ועדות התאמה מחוזיות גב' רויטל מאור, מדריכה מרכזת מחוזית	etidv@education.gov.il
מחוז דרום	גב' יונית סחייק, מדריכה מרכזת מחוזית ומרכזת וועדות התאמה מחוזיות	yonitsh@education.gov.il
מחוז חרדי	מר בנצי רבי, מדריך מרכז מחוזי	miryamso@education.gov.il
חינוך התיישבותי	גב' טל אשר, מדריכה מרכזת מחוזית ומרכזת וועדות התאמה מחוזיות	judiese@mchp.gov.il

במקרים חריגים בהם לא ניתן מענה מהמחוז ניתן לפנות למדריכות הארציות:

שם המדריכה	טלפון	מייל
הילי שמיר	052-5987182	hillish@education.gov.il
נירית מאיר טל	052-5951787	niritmeirmaoz@gmail.com